MUDr. JARMILA RÁŽOVÁ, Ph.D., V ČELE HYGIENICKÉ SLUŽBY

K životnímu jubileu MUDr. Rážové napsal náš časopis před čtyřmi roky v závěru laudacie „Ať Ti slouží zdraví a vydrží síly a mladistvý elán v dalších letech, máš před sebou ještě velký kus života a důležité práce!“

Ukázalo se, jak výstižné přání to bylo. 22. června 2020 jmenovala vláda Jarmilu Rážovou hlavní hygieničkou a náměstkyní ministra zdravotnictví pro řízení sekce ochrany a podpory veřejného zdraví. Jmenování doporučila výběrová komise posuzující kandidáty podle zákona o státní službě a podpořil jej velmi kladným vyjádřením ministr zdravotnictví Adam Vojtěch. Zdůraznil, že se doktorka Rážová ujímá agendy hlavního hygienika v době stoupání počtu nakažených novým koronavirem a její znalosti a zkušenosti budou velkou výhodou pro řešení pandemie. Uvedl, že by se měla zabývat i posílením a rozvojem

hygienických stanic a jejich role v ochraně veřejného zdraví. Tak zásadní a důležitý postulát přechází představitelé resortu dosud nevyslovili. Odpovídá to dávné zkušenosti, že důležitost ochrany a podpory zdraví se manifestuje za dramatických zdravotních událostí, málokdy v období klidu.

Při nástupu do funkce označila MUDr. Rážová za svoji současnou prioritu udržet epidemii Covid-19 pod kontrolou a získané zkušenosti využít pro řešení podobných epidemiologických situací. Chce se také zaměřit na personální a technologické posílení krajských hygienických stanic a starat se, aby se z hygienické služby stala moderní a vážená instituce.

MUDr. Jarmila Rážová, Ph.D., má všechny předpoklady být dobrým představitelem hygienické služby. Promovala na Lékařské fakultě hygienické a celý profesní život se věnovala práci na různých úsecích ochrany a podpory veřejného zdraví. Po promoci nastoupila na OHS v Nymburce a v roce 1990 odešla na KHS Středočeského kraje, oddělení pro sledování zdravotního stavu obyvatelstva. V letech 1992–2002 pracovala v SZÚ, kde se zabývala prevencí neinfekčních chorob a absolvovala stáž k této problematice na Stanfordově univerzitě a kurz nutriční epidemiologie na Univerzitě v Southamptonu. Aktivně se účastnila formulace prvního preventivně zaměřeného Národního programu zdraví (1995) a řadu let se podílela na jeho realizaci zejména prostřednictvím Projektů podpory zdraví.

MUDr. Rážová má specializace I. a II. stupně v oboru hygiena a epidemiologie a epidemiologie a veřejné zdravotnictví, absolvovala doktorský studijní program v oboru hygiena a získala titul Ph.D. V letech 2003–2007 vedla na MZ ČR oddělení podpory veřejného zdraví, krátce potom zastávala funkci náměstkyně ředitele SZÚ. Od roku 2009 do roku 2012 byla náměstkyní pro odbornou práci na Hygienické stanici hl. m. Prahy. Následovala funkce ředitelky odboru ochrany veřejného zdraví na MZ ČR a zástupkyně hlavního hygienika. Od roku 2016 do nynějšího jmenování hlavní hygieničkou byla ředitelkou KHS Středočeského kraje. Vzhledem k závažným problémům při řešení pandemie způsobené novým koronavirem byla pověřena funkcí hlavní hygieničky už 12. března 2020.

Výčet zkušeností MUDr. Jarmily Rážové, Ph.D., by nebyl úplný, kdyby nepřipomněl, že je autorkou či spoluautorkou několika desítek odborných publikací s tematikou zdravotně rizikových faktorů a jejich prevence a podpory zdravého životního stylu.

Nastoupit do funkce hlavní hygieničky v tak vypjaté situaci, uprostřed řešení pandemie, která nemá v moderní historii obdoby, je výrazem vysoké odpovědnosti, odvahy i zdravého sebevědomí. Hygienická služba díky nezastupitelnosti a dobře zvládaným úkolům vstupuje do období výrazně zvýšené autority ve společnosti. Vytváří to příznivé podmínky pro materiální i personální posilování hygienické služby, ale i nebezpečí, že společnost a její představitelé po překonané krizi na zásluhy hygieniků a sliby podporovat je postupně zapomenou.

Redakční rada časopisu Hygiena proto přeje MUDr. Rážové stálý dostatek energie, odvahy a odborných i společenských úspěchů. Nejen ve zvládnutí epidemie Covid-19, ale i dalších úkolů v primární prevenci nemoci.

*Za redakční radu časopisu Hygiena
Jaroslav Kríž, předseda redakční rady*